

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Bolesławiec za 2015 r.

analiza porównawcza
– aktualizująca dane zawarte w analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi za
okres VII-XII 2013 r. – 2014 r.

Bolesławiec, marzec-kwiecień 2016 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Zagadnienia ogólne	3
3. Źródła powstawania odpadów komunalnych	3
4. System gospodarowania odpadami komunalnymi	4
5. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych	8
6. Plany inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	8
7. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	9
8. Liczba mieszkańców	10
9. Liczba właścicieli nieruchomości którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 tej ustawy	11
10. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	11
11. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	16
12. Podsumowanie	17

1. Wprowadzenie

W myśl art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 250), gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności, dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi określać ma nie tylko możliwości techniczno-organizacyjne Gminy Miejskiej Bolesławiec w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, ale również zgodnie z art. 9tb ust. 1 cyt. ustawy:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

2. Zagadnienia ogólne

W myśl przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w 2013 r. ogłoszono zamówienie publiczne na świadczenie usług w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu miasta Bolesławiec oraz utworzenie i prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyłoniono jako operatora Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu, któremu umową nr 25.ZI.2013 zawartą w dniu 12 czerwca 2013 r. na okres od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2015 r. powierzono w/w zakres zadań. W związku z powyższym niniejszy dokument opiera się głównie na danych i informacjach pochodzących od operatora.

Mając na uwadze charakter niniejszego opracowania, w zestawieniach porównawczych uwzględniono dane zawarte w analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi za okres VII-XII 2013 r. – 2014 r.

W celu lepszego zobrazowania zgromadzonych danych utrzymano niezmienny w stosunku do poprzedniego opracowania układ prezentacji zgromadzonych danych i informacji.

3. Źródła powstawania odpadów komunalnych

Zgodnie z definicją, zawartą w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 ze zm.), przez odpady komunalne rozumie się odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne

pozostają zmieszanyimi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynnościom przetwarzania odpadów, która nie zmieniała w sposób znaczący ich właściwości.

Głównym źródłem powstawania odpadów komunalnych związanych z działalnością bytową człowieka są nie tylko gospodarstwa domowe, ale również szeroko rozumiane miejsca świadczenia pracy. W związku z tym, na mocy art. 6c ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Rada Miasta Bolesławiec, w dniu 28 grudnia 2012 r. podjęła uchwałę nr XXXII/274/2012 (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 18 lutego 2013 r., poz. 1154), którą postanowiła o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Na jej podstawie operator odbiera i zagospodarowuje odpady komunalne powstające nie tylko na terenie nieruchomości zamieszkałych, tj. domy i budynki wielolokalowe, ale również niezamieszkałych, czyli przeznaczonych na działalność gospodarczą, budynków użyteczności publicznej, placówek dydaktyczno-edukacyjnych, handlowo-usługowych i innych (m.in. wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe).

Wśród źródeł powstawania odpadów komunalnych należy wymienić również tzw. „dzikie wysypiska”. W ramach środków zabezpieczanych w budżecie usuwane są nieczystości z miejsc nie przeznaczonych do magazynowania i składowania.

4. System gospodarowania odpadami komunalnymi

Zgodnie z zapisami zawartymi w obowiązującym regulaminie, gospodarka odpadami komunalnymi na terenie miasta Bolesławiec opiera się na odbiorze odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, ze szczelnych i przystosowanych do mechanicznego opróżniania pojemników.

Odebrane zmieszane odpady oraz pozostałości po segregacji transportowane są bezpośrednio do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieniu (ZUOK). Odpady odebrane w sposób selektywny oraz wielkogabarytowe dostarczane są głównie do ZUOK lub Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Regulamin określa wymagania w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Zakłada, że w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z głównego strumienia odpadów należy wyłączyć, co najmniej następujące frakcje odpadów:

- 1) szkło,
- 2) papier,
- 3) metale,
- 4) tworzywa sztuczne,
- 5) opakowania wielomateriałowe,
- 6) odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone,
- 7) odpady budowlane i rozbiórkowe w postaci czystego gruzu (cegła, beton),
- 8) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 9) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- 10) zużyte opony,
- 11) zużyte baterie i akumulatory,
- 12) tekstylia i odzież,
- 13) przeterminowane leki i chemikalia,
- 14) problematyczne odpady komunalne (m.in. termometry rtęciowe, gaśnice, puszki po farbách, lakierach, aerozolach, zużyte smary, oleje, kleje).

Na terenie Bolesławca nie prowadzi się selektywnej zbiórki biodegradowalnych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych (20 02 01). Odpady tego typu zaleca się zagospodarowywać we własnym zakresie i na własne potrzeby w kompostowniach

przydomowych. Nie może ono jednak powodować uciążliwości zarówno na terenie nieruchomości, na której jest prowadzone, jak i na terenie nieruchomości sąsiednich. Odpady wielkogabarytowe (20 03 07) odbierane są bezpośrednio z terenu nieruchomości na której powstają w ciągu 48 godzin od zgłoszenia.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zapewnione jest również w „systemie akcyjnym”, tj. w ramach „Akcji sprzątanie świata” i „Światowego dnia Ziemi”.

W ciągu roku, a w szczególności w miesiącach październik/listopad prowadzona jest zbiórka odpadów zielonych (liści). Odbiór tych odpadów odbywa się w systemie workowym, przy czym każdy właściciel nieruchomości zobowiązany jest do wyposażenia się w worki we własnym zakresie.

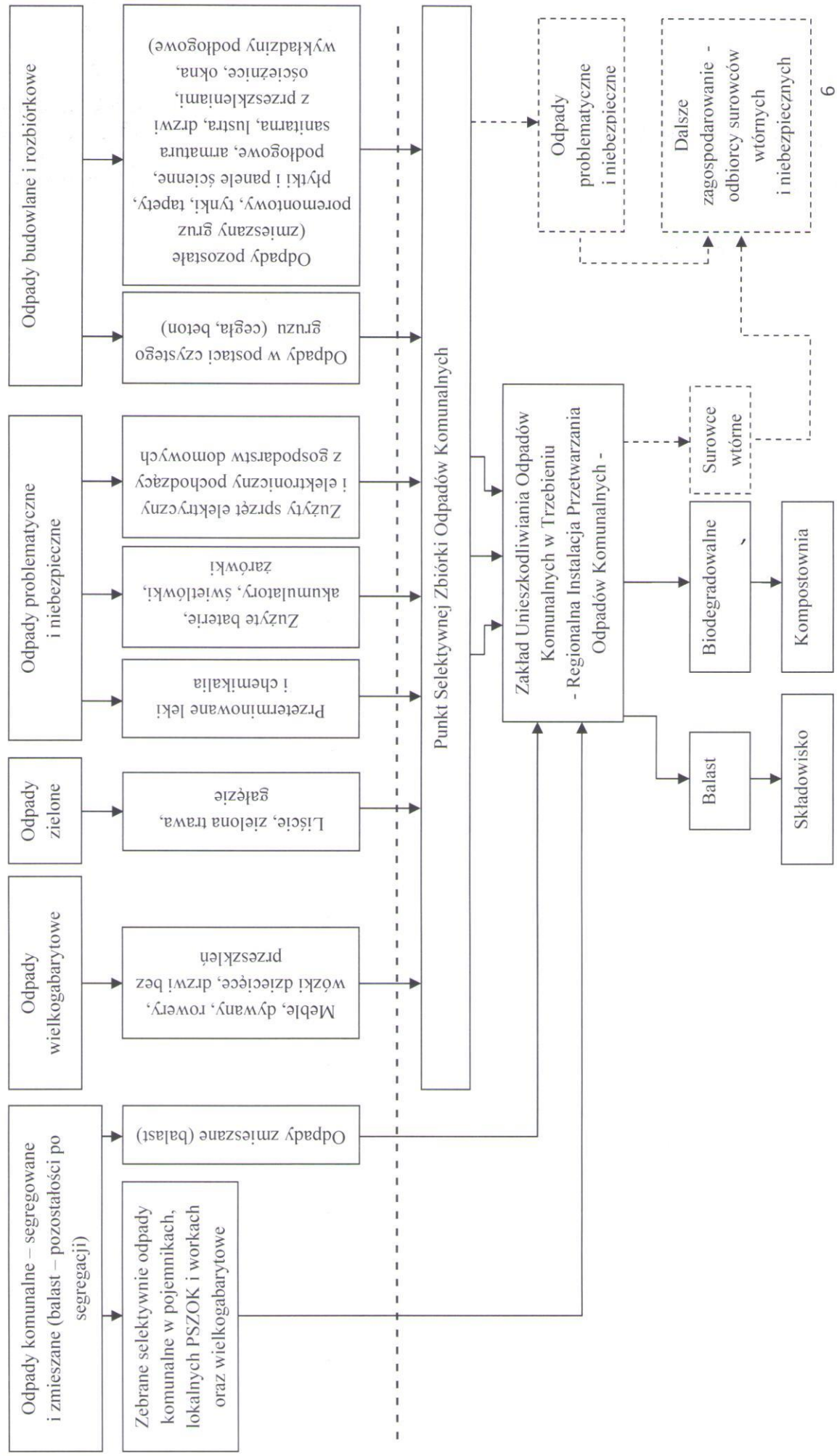
Regulamin dopuszcza, aby odpady papieru, metali, tworzyw sztucznych, opakowań ze szkła oraz opakowań wielomateriałowych, gromadzone były także w systemie „workowym”.

Zważywszy na długoletnie doświadczenie w organizacji selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie Gminy Miejskiej Bolesławiec, w mieście od 2003 r. funkcjonuje system ogólnodostępnych pojemników do zbierania segregowanych odpadów komunalnych, tzw. lokalnych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Do zbierania papieru i tektury oraz opakowań wielomateriałowych – wykorzystywane są pojemniki (worki) koloru niebieskiego, tworzyw sztucznych i metali – koloru żółtego, a szkła oraz opakowań ze szkła – koloru zielonego. Do zbierania odpadów zmieszanych stosuje się pojemniki koloru szarego lub grafitowego.

W regulaminie zawarto także zapisy, dzięki którym aktualne pozostały wypracowane zasady postępowania z odpadami problematycznymi i niebezpiecznymi, tj. przeterminowane leki oraz termometry rtęciowe, chemikalia pochodzące z gospodarstw domowych, zużyte baterie, zużyte akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. W celu ułatwienia mieszkańcom Bolesławca pozbywania się przeterminowanych leków w większości aptek na terenie miasta umieszczono specjalne pojemniki na te odpady. W szkołach i budynkach użyteczności publicznej rozmieszczono także pojemniki na zużyte baterie. Można je również dostarczyć nieodpłatnie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Schemat 1 – system gospodarowania odpadami komunalnymi – „droga odpadu” (stan obowiązujący w 2015 r.)

Schemat 2 – lokalne Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Uzupełnieniem infrastruktury sprzyjającej segregacji odpadów komunalnych w postaci sieci lokalnych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych („gniazd”) jest centralny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Gmina Miejska Bolesławiec w myśl znowelizowanych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązana była utworzyć taki punkt. PSZOK powstał i funkcjonuje na terenie Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu.

Schemat 3 – rodzaje odpadów jakie można oddać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych Codziennie
od poniedziałku do soboty w godzinach 8:00 - 19:00
ul. S. Staszica 6, 59-700 Bolesławiec
tel./faks +48 75 734 62 71
tel. +48 727 400 200

Co można oddać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych:

- papier i tekturę oraz opakowania wielomateriałowe;
- tworzywa sztuczne i metale;
- szkło oraz opakowania ze szkła;
- odpady zielone;
- odpady budowlane i rozbiórkowe powstające w wyniku remontów wykonywanych samodzielnie przez właścicieli nieruchomości, których przeprowadzenie nie wymaga zgłoszenia ani pozwolenia na budowę zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.);
- przeterminowane leki, strzykawki i termometry rtęciowe;
- chemikalia;
- zużyte baterie i akumulatory;
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- tekstylia i odzież;
- zużyte opony pochodzące z pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony.

5. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych

Na terenie Gminy Miejskiej Bolesławiec nie ma bezpośredniej możliwości przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Zebrane z terenu miasta Bolesławiec odpady komunalne zagospodarowywane są w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieniu posiadającym status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). RIPOK w Trzebieniu znajduje się w regionie zachodnim Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami i zgodnie z jego postanowieniami jest jedną z dwóch takich instalacji w regionie, do których obowiązkowo muszą trafiać zmieszane odpady komunalne z powiatów: bolesławieckiego, lubańskiego i zgorzeleckiego.

W 2015 r. odpady komunalne zebrane z terenu Gminy Miejskiej Bolesławiec zagospodarowane zostały w RIPOK, zarządzanej przez Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu.

Linia mechaniczno-biologicznego przetwarzania (MBP) dla zmieszanych odpadów komunalnych RIPOK posiada wydajność 40.000 Mg/rok*.

Wydajność RIPOK dla odpadów zielonych i ulegających biodegradacji zebrane selektywnie to 2.000 Mg/rok*.

Dla pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zdolność unieszkodliwienia przez składowanie to 16.240 Mg/rok*.

* źródło: dane operatora;

6. Plany inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Gminy na mocy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązane są podejmować szereg działań związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Zadania te obejmują również działania inwestycyjne z zakresu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bolesławiec.

Gmina Miejska Bolesławiec nie zawarła w budżetowych dokumentach planistycznych zadań inwestycyjnych ściśle związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Mając na uwadze tworzenie, głównie mieszkańcom budynków wielolokalowych, możliwości selektywnego zbierania odpadów komunalnych, tzw. segregacji „u źródła”, na terenie miasta umiejscawiane są ogólnodostępne pojemniki do zbierania odpadów komunalnych, tj. papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz opakowań ze szkła.

Z racji funkcjonującego w mieście centralnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych i przewidzianego dla budynków jednorodzinnych workowego systemu pozbywania się odpadów komunalnych, ogranicza się tworzenie ogólnodostępnych pojemników do gromadzenia odpadów segregowanych w obrębach tego typu nieruchomości.

Z uwagi na fakt, iż Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu (MZGK), jako jednoosobowa spółka Gminy Miejskiej Bolesławiec, realizuje zadania komunalne, w szczególności z zakresu gospodarki odpadami. W ramach opracowywania niniejszego dokumentu, pozyskano od MZGK informacje na temat jego planów inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem tymi odpadami. Przedsiębiorca przedstawił swoje zamierzenia, przy czym nie dokonał ich wyszacowania kwotowego. Plany obejmują, m.in. następujące działania:

- zakup prasy belującej do odpadów segregowanych;
- wykonanie zamknięcia obiektu zasobni wraz z systemem wentylacyjnym i odpylającym hali sortowniczej;
- zamknięcie i rekultywacja sektora A na kwaterze nr 1;
- budowa boksów magazynowych na surowce (miejsce kompostownia – wiata);

- zakup mobilnej rozdrabniarki do odpadów komunalnych, wielkogabarytowych i zielonych;
- zakup mobilnej kruszarki do odpadów budowlanych;
- zakup kompaktora do zagęszczania odpadów na składowisku;
- wykonanie instalacji do produkcji paliw alternatywnych;
- wykonanie instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych;
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej.

Z porównania planów inwestycyjnych przedstawionych w opracowaniu za okres VII-XII 2013 r. – 2014 r., które objęły:

- budowę boksów na surowce wtórne;
- rekultywację sektora „A” na kwaterze nr 1 składowiska;
- zakup kruszarki do gruzu budowlanego;
- zakup kompaktora do zagęszczania odpadów;
- montaż instalacji odpylającej linię technologiczną mechaniczno-biologicznego przetwarzania (MBP);
- zakup rozdrabniarki do odpadów wielkogabarytowych;
- zakup i montaż prasy belującej do surowców wtórnych;
- budowę instalacji fotowoltaicznej (2 MW);

wynika, iż większość z nich nie została zrealizowana i będzie kontynuowana.

Podkreślić należy, iż jak dotąd MZGK nie sygnalizował, aby brak realizacji któregośkolwiek z w/w zadań uniemożliwiał zagospodarowywanie całego strumienia odpadów płynącego od wytwórców z terenu miasta Bolesławiec.

7. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

W 2015 r. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych i nierozzerwanie związane z nimi wydatki zamknęły się kwocie 7.091.862 zł*. Dla porównania w 2014 r. wyniosły one 6.569.343 zł, a w II półroczu 2013 r. 2.872.880 zł. W ujęciu średniomiesięcznym pozycja ta ukształtowała się odpowiednio na poziomie 590.989 zł w 2015 r., 547.445 zł w 2014 r. i 478.813 zł w II półroczu 2013 r. Istotny wzrost kosztów (wydatków) w 2015 r. związany jest z poszerzeniem zakresu rzeczowego zadania zleconego operatorowi, który w tym okresie uwzględniał także utrzymanie w należyтым stanie sanitarnym i porządkowym pojemników na odpady komunalne, czyli ich dezynfekcję i dezynsekcję.

Podobnie jak w każdym z analizowanych okresów relatywnie największym obciążeniem operatora jest opłata za unieszkodliwianie odpadów, uwzględniająca opłatę jaką obowiązany jest ponosić za składowanie odpadów, czyli korzystanie ze środowiska (nazywana opłatą „marszałkowską” – art. 273 ust. 1 pkt 4 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.). W 2015 r. opłata za unieszkodliwianie wyniosła 2.927.285 zł, w 2014 r. 2.804.848 zł, a w II półroczu 2013 r. 1.261.291 zł.

Warto podkreślić, iż płaćta za korzystanie ze środowiska to instrumentem o charakterze finansowo-prawnym, służący osiągnięciu celów ochrony środowiska wynikających z podstawowych obecnie zasad światowego i europejskiego prawa ochrony środowiska, tj. zasadą „zanieczyszczający płaci”. Za „zanieczyszczającego” środowisko (sprawcę uciążliwości dla środowiska), przepisy dotyczące opłat uznają ostatecznego sprawcę takiej uciążliwości, a więc w przypadku składowania odpadów – ich posiadacza (składującego). Dla miasta Bolesławiec takim operatorem jest Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu.

* źródło: dane operatora;

8. Liczba mieszkańców

Systematycznie prowadzone działania w zakresie analizy zobowiązanych do uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozwoliły na ustalenie nowych, mieszczących się w definicji ustawowej, właścicieli nieruchomości, którzy obowiązani są wносить w/w opłatę. W okresie sprawozdawczym wysłano 122 wezwania, głównie w zakresie złożenia wyjaśnień o ilości osób faktycznie zamieszkujących i skorygowania deklaracji. Na koniec 2015 r. w ewidencji wymiarowej liczba mieszkańców objętych nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosła 31.683, z tego deklarujących segregację odpadów było 26.100, a niesegregujących 5.583.

Schemat 4 – przykładowa ulotka edukacyjno-informacyjna kierowana do mieszkańców

Segregacja jest prosta!

Segregacja – czysty zysk!

Bez wątpienia każdy z nas docenia ład i porządek w swoim najbliższym otoczeniu, domu, pracy, czy też podczas spacerów. Skoro środowisko, w którym bytujemy, przebywamy jest dla nas tak ważne, dlaczego odpady komunalne z naszych gospodarstw domowych często można znaleźć na dzikich wysypiskach odpadów?

Na pewno każdy z nas w drodze do pracy lub szkoły przechodzi obok kolorowego pojemnika z napisem: szkło, plastik czy papier. Segregacja odpadów nie jest trudna, kosztuje zawsze mniej, gdyż stawka opłaty za odpady komunalne gromadzone selektywnie będzie zawsze niższa od stawki dla odpadów niesegregowanych. Trzeba zatem tylko chcieć...

Infrastruktura sprzyjająca selektywnej zbiórce odpadów komunalnych, w postaci kolorowych pojemników, ułatwia nam – mieszkańcom – zagospodarowywać odpady komunalne. System składający się z Centralnego i Lokalnych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, rozmieszczonych na terenie miasta, pomaga każdemu z nas w wygodny sposób, i co ważne zgodny z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie miasta, pozbywać się z naszych domów i mieszkań takich odpadów segregowanych jak: kartony po napojach, mleku, plastikowe opakowania po produktach spożywczych, czy też butelki szklane. Takich miejsc gromadzenia odpadów komunalnych na terenie miasta jest ponad 200!!!

Skoro segregacja odpadów komunalnych w Bolesławcu jest tak prosta, trudno nie zgodzić się ze stwierdzeniem, iż każdy mieszkaniec naszego miasta powinien być wzorem dla innych i selektywnie zbierać odpady...

Pamiętaj, jeśli Bolesławiec to miejsce, w którym mieszkasz, tu wytwarzasz odpady i tu ich się pozbywasz, czuj się obowiązany, abyś Ty i każdy zamieszkujący z Tobą członek rodziny, nawet ten najmłodszy, wykazany był w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi!

Skoro jeszcze tego nie uczyniłeś, zgłoś niezwłocznie ten fakt administracji osiedla, na którym mieszkasz, zarządcy nieruchomości, w której zamieszkujesz, czy też złóż nową deklarację za dom jednorodzinny, w którym koncentrujesz swoje życie rodzinne!

**To Ty w głównej mierze decydujesz czy Bolesławiec
będzie jeszcze czystszy i bardziej
ekologiczny miastem!**

Na koniec 2015 r. liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi różni się od liczby mieszkańców widniejących w ewidencji osób zameldowanych (37.499) i tym samym szacunkowej liczby mieszkańców miasta, którą uwzględniono przy kalkulacjach na etapie tworzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na przełomie 2012/2013 r. (35.793). Różnice wynikają głównie z faktu oparcia metody obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o liczbę faktycznie zamieszkujących w nieruchomości.

Literalne brzmienie zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, kształtujące się poglądy prezentowane przez sądy administracyjne w orzecznictwie oraz interpretacje Ministerstwa Ochrony Środowiska, nie pozwalają jednak zbyt wiele na zmniejszenie różnicy w tym obszarze.

Ponadto liczbę faktycznie zamieszkujących na terenie miasta Bolesławiec determinują wszelkiego rodzaju migracje mieszkańców, a więc wyjazdy poza granice miasta (kraju) w celach zarobkowych, pobierania nauki, czy też zmiany miejsc zamieszkania wynikające z posiadania wielu nieruchomości, np. w innych miejscowościach.

Nie bez znaczenia dla ilości faktycznie zamieszkujących w mieście pozostaje również obserwowany od kilku lat trend wyludniania się miast położonych w niedalekich odległościach od dużych aglomeracji miejskich, tj. Wrocław, Poznań.

9. Liczba właścicieli nieruchomości którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 tej ustawy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. na terenie miasta Bolesławiec*:

- istnieje 58 nieruchomości ze zbiornikami bezodpływowymi niepodłączonymi do kanalizacji,
- nie stwierdzono oczyszczalni przydomowych,
- istnieje 1 stacja zlewna.

W analizowanym okresie służby komunalne wraz ze strażnikami miejskimi na bieżąco podejmowały działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Podejmowane czynności miały na celu sprawdzenie wywiązywania się właścicieli nieruchomości, w szczególności położonych w Bolesławcu w obrębach ul. II Armii Wojska Polskiego, Zabórze, Ceramiczna i Widok, z przewidzianych w/w ustawą obowiązków. W wyniku podjętych działań potwierdzono fakt podłączenia do kanalizacji miejskiej 17 nieruchomości.

W stosunku do pozostałych właścicieli, których nieruchomości nie zostały jeszcze podłączone do kanalizacji miejskiej, w 2016 r. podjęte zostaną stosowne działania.

* źródło: sprawozdanie SG-01 za 2015 r.

10. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

W opracowywanej w 2013 r. dokumentacji przetargowej postępowania o zamówienie publiczne, mającego na celu wyłonienie wykonawcy zadania polegającego na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych oraz prowadzeniu centralnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, określono szacunkowe ilości odpadów komunalnych, które wytworzone zostaną w okresie realizacji zadania. Przedstawiają się one następująco:

- 2013 r. – 18.064,73 Mg/rok,
- 2014 r. – 18.205,63 Mg/rok,
- 2015 r. – 18.347,64 Mg/rok.

Prognozowana na 2015 r. uśredniona ilość odpadów komunalnych znajdowała się na poziomie blisko 18.350 Mg/rok.

Gminy, w myśl art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Poniżej przedstawiono jakie ilości i rodzaje odpadów komunalnych odebrano z domów jednorodzinnych, lokali mieszkalnych, wspólnot mieszkaniowych i zasobów spółdzielni mieszkaniowej.

Tabela 1 – Ilość i rodzaj odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych

Rodzaj odpadów komunalnych*		Ilość odebranych odpadów [Mg]*		
		VII-XII 2013	I-XII 2014	I-XII 2015
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności			0,80
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach	584,30	1 164,42	1 061,13
16	Odpady nieujęte w innych grupach	19,08		0,70
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	999,70	1 673,82	1 346,40
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych		40,02	
20 bez 20 03 01	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie	79,82	6,50	53,64
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	4 028,68	7 581,64	7 512,77
Ogółem:		5 711,58	10 466,40	9 975,44

* źródło: dane operatora;

Zarówno w 2015 r., 2014 r. jak i w II półroczu 2013 r. największą grupę odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Kolejną pod względem ilościowym grupę odpadów tworzyły odpady z budów, remontów i demontażu obiektów budowlanych. Odpady opakowaniowe wraz z odpadami komunalnymi łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie to ostatnia, z punktu widzenia ilościowego, grupa odpadów, którą stwierdzono w ogólnym strumieniu odpadów z nieruchomości zamieszkałych. Z uwagi na charakter i jednostkową wagę, zrozumiałym wydaje się, iż najmniejszą wagowo grupę odpadów stanowią właśnie odpady opakowaniowe.

Zgodnie z art. 6c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Rada Miasta Bolesławiec, na mocy uchwały z dnia 28 grudnia 2012 r. nr XXXII/274/2012, postanowiła o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęto m.in. nieruchomości przeznaczone na działalność gospodarczą, budynki użyteczności publicznej, placówki dydaktyczno-edukacyjne i handlowo-usługowe, a także inne m.in. ogrody działkowe.

Tabela 2 – Ilość i rodzaj odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości niezamieszkałych

Rodzaj odebranych odpadów*		Ilość odebranych odpadów [Mg]*		
		VII-XII 2013	I-XII 2014	I-XII 2015
02	Odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	7,16	1,26	7,50
04	Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	10,38	25,18	19,24
15	Odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nie ujęte w innych grupach	18,96	57,07	140,86
16	Odpady nieujęte w innych grupach	11,20	7,40	6,72
17	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)	155,56	408,26	472,20
19	Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych	30,94	66,37	, 123,89
20 bez 20 03 01	Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie	400,29	616,82	896,14
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	626,14	1 518,10	1 591,72
Ogółem:		1 260,63	2 700,46	3 258,27

* źródło: dane operatora;

Z odebranego strumienia odpadów z nieruchomości niezamieszkałych najbardziej znaczącą grupą, podobnie jak w przypadku nieruchomości zamieszkałych, okazały się niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne. Kolejną grupę pod względem ilościowo-wagowym stanowiły odpady opakowaniowe z frakcjami gromadzonymi selektywnie, potem odpady opakowaniowe, sorbenty, tkaniny do wycierania i na koniec odpady z przemysłu, rolnictwa i inne nie ujęte w pozostałych grupach.

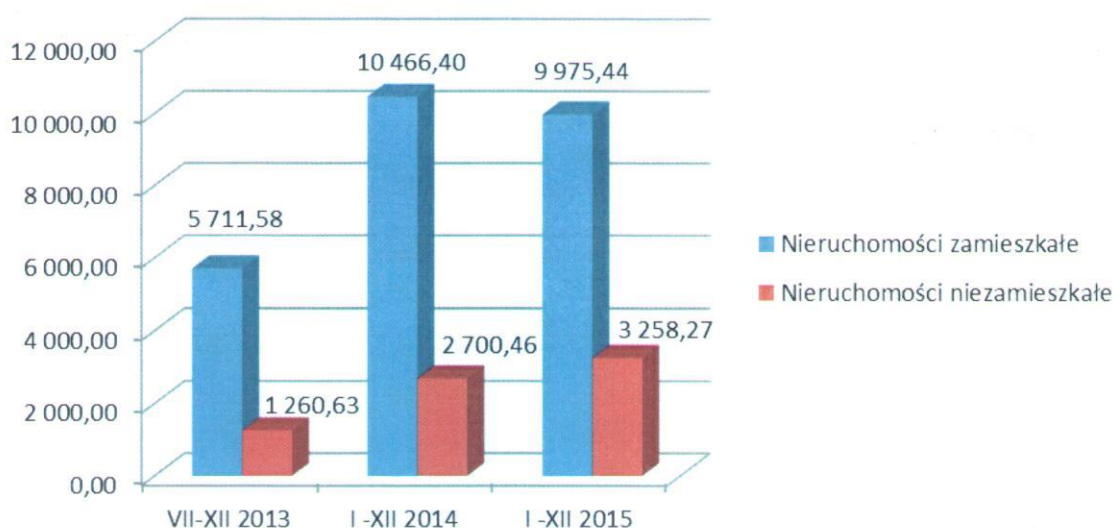
Warto zauważyć, iż w 2015 r. zwiększyła się istotnie ogólna ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości niezamieszkałych, czyli tych, w których świadczona jest praca. Porównując w 2014 r. odebrano 2.700,46 Mg odpadów, a w 2015 r. już 3.258,27 Mg. Zmiany zanotowano w każdej z zaprezentowanej w zestawieniu grupie odpadów komunalnych. Zagregowane dane z obydwu rodzajów nieruchomości przedstawiono poniżej.

Tabela 3 – Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych

Rodzaj nieruchomości*	Ilość odebranych odpadów [Mg]*					
	VII-XII 2013	Średniomiesięcznie	I-XII 2014	Średniomiesięcznie	I-XII 2015	Średniomiesięcznie
Nieruchomości zamieszkałe	5 711,58	951,93	10 466,40	872,20	9 975,44	831,29
Nieruchomości niezamieszkałe	1 260,63	210,11	2 700,46	225,04	3 258,27	271,52
Ogółem:	6 972,21	1 162,04	13 166,86	1 097,24	13 233,71	1 102,81

* źródło: dane operatora;

Wykres 1 – Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych*

* źródło: dane operatora;

Jak widać w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych zdecydowaną większość stanowią odpady powstające w gospodarstwach domowych. W 2015 r. powstawało ich blisko 831,29 Mg miesięcznie, w 2014 r. 872,20 Mg, a w II półroczu 2013 r. 951,93 Mg. Ogólnie jednak zaobserwowano tendencję malejącą w ilości odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych, która utrzymuje się od pierwszego okresu porównawczego. Z kolei po ilościach odebranych odpadów z nieruchomości niezamieszkałych, czyli tych, w których prowadzona jest szeroko rozumiana działalność (w tym działalność gospodarcza), stwierdzono odwrotny trend. Mianowicie średnia ilość odpadów komunalnych powstających w tych nieruchomościach sukcesywnie rośnie.

Strumień wytwarzanych na terenie miasta Bolesławiec odpadów komunalnych stanowią również te odpady, które zostały przyjęte w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

Z uwagi na uwarunkowania prawne operator, jako podmiot prowadzący PSZOK, szczegółowe sprawozdanie o odpadach przyjętych w punkcie obowiązany był złożyć dopiero za 2015 r. Dotychczas, tj. do 2014 r. przedkładał wyłącznie sprawozdania podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości. W sprawozdaniach tych nie były jednak wymagane pełne dane o odpadach przyjętych w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Z tego też względu w niniejszym opracowaniu zaprezentowano wyłącznie dane wykazane w szczegółowym sprawozdaniu za 2015 r.

**Tabela 4 – Ilość odpadów komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki
Opadów Komunalnych**

Poszczególne grupy odpadów komunalnych		I -XII 2015
Zebrane odpady komunalne nieulegające biodegradacji		
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	28,16
15 01 04	Opakowania z metali	1,76
16 01 03	Zużyte opony	12,1
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy	0,124
16 02 16	Elementy usunięte ze zużytych urządzeń	0,038
16 06 05	Inne baterie i akumulatory	0,035
20 01 32	Leki i inne niż wymienione w 20 01 31	1,882
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	25,41
21 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	8,985
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	197,44
Razem:		275,93
Selektywnie zebrane odpady komunalne ulegające biodegradacji		
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	7,96
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	287,54
Razem:		295,50
Odpady zebrane i zmagazynowane		
15 01 07	Opakowania ze szkła	1,70
Razem:		1,70
Odpady budowlane i rozbiórkowe, będące odpadami komunalnymi, poddane recyklingowi, ponownemu użyciu i innym procesom odzysku		
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	24,58
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	691,16
Razem:		715,74
Ogółem:		1 288,87

* źródło: dane operatora – sprawozdanie podmiotu prowadzącego punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;

Podkreślić należy, iż wszystkie odpady przyjęte w PSZOK zostały poddane procesom innym niż składowanie.

W odniesieniu do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 645), Gmina Miejska Bolesławiec osiągnęła:

- 1) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła **30%***, przy wymaganym 16%;
- 2) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych **57,24%***, przy wymaganym 40%.

Z kolei w odniesieniu do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676), osiągnięty poziom wyniósł **42%***, przy dopuszczalnym 50%.

* źródło: sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2015 r.;

11. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą ilości odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych i ulegających biodegradacji wraz ze wskazaniem jakim procesom zostały poddane w ramach zagospodarowania. Z uwagi na charakter analizowanego w tej części opracowania obszaru, wyjątkowo w tabeli uwzględniono dane z całego 2013 r. Poczyniono w ten sposób, aby dokładniej zobrazować jaką wielkość strumienia odpadów, z ogólnej ilości zebranych odpadów, poddano procesom ograniczającym składowanie.

Tabela 5 – Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych		Ilość odebranych odpadów [Mg]*					
		I-XII 2013	Proces odzysku i unieszkodliwiania	I-XII 2014	Proces odzysku i unieszkodliwiania	I-XII 2015	Proces odzysku i unieszkodliwiania
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	365,1	Recykling materiałowy	368,1	Recykling materiałowy	375,7	Recykling materiałowy
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	32,0	Kompostowanie	26,9	Kompostowanie	86,9	Fermentacja Kompostowanie Przekazanie osobom fizycznym
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	216,1	Kompostowanie	298,9	Kompostowanie	337,3	Kompostowanie
20 03 02	Odpady z targowisk	276,8	Kompostowanie	35,1	Kompostowanie	36,0	Recykling materiałowy
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	11 715,1	Inne niż składowanie procesy przetwarzania	9 099,7	Inne niż składowanie procesy przetwarzania	9 104,4	Inne niż składowanie procesy przetwarzania
Ogółem:		12 605,1	-	9 828,7	-	9 940,3	-

źródło: sprawozdania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi;

Z powyższej tabeli wynika, iż w 2013 r. ilość odpadów niesegregowanych (zmieszanych) poddanych innym niż składowanie procesom przetwarzania była zdecydowanie większa niż w pozostałych objętych zestawieniem okresach porównawczych. Niemniej zestawiając ze sobą wyłącznie dane z 2014 r. i 2015 r., zauważyć można, iż ilość nieskładowanych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów jest porównywalna w tych okresach. Zauważalną tendencją jest również sukcesywny wzrost ilości odpadów poddanych recyklingowi materiałowemu, fermentacji, kompostowaniu i odzyskowi na potrzeby własne. Chociaż trend ten nie dotyczy jednak odpadów z targowisk, z których procesowi kompostowania poddano aż 276,8 Mg w 2013 r. Odpowiednio w 2014 r. nieskładowanych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów było blisko 35,1 Mg i a w 2015 r. 36,0 Mg.

12. Podsumowanie

Na podstawie niniejszego opracowania sformułować należy niezmiennie w stosunku do analizy za okres VII-XII 2013 r. – 2014 r. wnioski, a mianowicie:

- istnieje odpowiednia infrastruktura umożliwiająca przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta wykazuje tendencję rosnącą, przy czym całość strumienia odpadów poddawana jest procesom odzysku i unieszkodliwiania zapobiegającym deponowaniu ich na składowisku;
- osiągnięte są właściwe poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi zostały określone, jednak nie determinują one prawidłowego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;
- miesięczne koszty poniesione na odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych i związane z nimi wydatki systemowe w okresie poddanym analizie wykazują tendencję rosnącą;
- podejmowane są działania mające na celu objęcie wszystkich mieszkańców systemem odpadowym i zmniejszenie liczby nieruchomości korzystających ze zbiorników bezodpływowych.

I ZASTĘPCA
PREZYDENTA MIASTA
Iwona Mandziuk-Dudek

Zastępca Dyrektora

mgr Grażyna Strzyżewska

KIEROWNIK
Działu Gospodarki Odpadami

mgr Adrian Kaczmarek